

Bohdašín, Vanovka, Rokole, Bydlo
BOHDAŠÍNSKÉ OBECNÍ NOVINY

www.bohdasin.cz; obec.bohdasin@dobruska.net

redakční rada: Jana Petřů, Hana Matějčková,
Josef Černý, Ing. Jaromír Štěpán

stálí spolupracovníci: Ljuba Rychetská, Radka Gottwaldová,
sestry z Rokole

2/2021

Červenec

Astronomické léto začalo 21. 6. 2021.

Léto to je zábava,
slunce, voda vyhrává.
Všechno kvete, krásně voní,
na louce zvonek zvoní.

Na obloze žádný mráček,
jen malý, bílý obláček.
Slunce hřeje, občas pálí,
k vodě nás to svádí.

Tak si to léto užívejme,
po Čechách se podívejme .
I v Bohdašíně je krásně,
bude i dál, to je jasně.

složila: Radka Gottwaldová

A co se u nás událo od posledně?

Jaro sčítání lidu, domů a bytů 2021

30. dubna pálení čarodějnic

16. května rozvoz kytiček ke svátku maminek, babiček,
prababiček

31. května veřejné zasedání

5. června dětský den

19. června hasičské narozeniny

V Bohdašíně a okolí se stále něco děje. A to je dobře.

Informace z obecního úřadu

Dne 31. 5. 2021 za účasti 6-ti zastupitelů a 7-mi občanů obce proběhlo veřejné zasedání obecního zastupitelstva.

Zastupitelstvo vzalo na vědomí hospodaření obce k 30. 4. 2021, a rozpočtové opatření č.2/2021 ohledně přijatých dotací.

Zastupitelstvo schválilo:

- Rozpočtové opatření č. 3/2021 ohledně navýšení výdajů v položce vodovod o 150.000,- Kč., a v položce údržba budov o 100.000,- Kč.
- Obecně závaznou vyhlášku 1/2021, kterou se stanoví část společného školského obvodu mateřské školy. Společný školský obvod byl zřízen obcemi Bohdašín a Ohnišov.
- Smlouvu o poskytnutí dotace z dotačního fondu Královéhradeckého kraje č.21RRD12-0011 a dofinancování projektu s názvem „podpora JPO zřízených obcí v Královéhradeckém kraji“ z vlastních zdrojů. Projekt se týká rozšíření řídičského oprávnění na skupinu C pro dalšího strojníka jednotky.
- Cenovou nabídku na zhotovení projektové dokumentace pro provádění stavby pro výstavbu vodovodu Bohdašín a Vanovka a zároveň uložilo starostovi obce uzavřít smlouvu s firmou Profesionálové, a.s., na zhotovení projektové dokumentace pro provádění stavby pro vodovod Bohdašín a vodovod Vanovka včetně přípojek, inženýrsko-geologického průzkumu a položkového rozpočtu s výkazem výměr dle přijaté cenové nabídky.

Zastupitelstvo zamítlo:

Žádost ing. Jiřího Nosála o dlouhodobý pronájem části pozemku č. 92/1.

Hospodaření obce k 30. 6. 2021

Příjmy v Kč	Rozpočet 2021	Skutečnost	%
Daně celkem	3 080 090	1 651 288	53,6
Místní a správní poplatky	83 600	82 640	98,9
Odvody z loterií	16 000	11 971	74,8
Dotace ze SR	529 215	493 814	93,3
Dotace od kraje	610 000	610 000	100,0
Ostatní příjmy od obcí – spol. JPO	20 000		
Přijaté dary		5 000	
Bytové hospodářství (pronájmy)	145 000	73 214	51,2
Činnost místní správy (pronájmy, prodeje)	36 000	13 374	37,2
Financování-přebytky z minulých let	10 102 600		
CELKEM	14 622 505	2 942 302	65,1

Výdaje v Kč	Rozpočet 2021	Skutečnost	%
Vnitřní obchod	25 000	13 734	54,9
Komunikace	500 000	424	0,1
Vodovod	1 650 000	943 8000	52,7
Vodní nádrže	20 000	0	
Školy a školky	4 000	4 000	100,0
Kultura, děti, mládež	50 000	16 256	32,5
Údržba budov (opravy, investice)	220 000	63 776	29,0
Veřejné osvětlení	75 000	22 680	30,2
Územní plánování	300 000	0	
Odpady	150 000	62 681	41,8
Péče o veřejnou zeleň a vzhled obce	120 000	16 535	13,8
Krizová opatření	10 000	0	
Požární ochrana včetně dotací	9 510 000	1 417 680	14,9
Zastupitelstvo	490 000	240 018	49,0
Pořízení zvonu a oprava věže kostela	710 410	304 691	42,9
Činnost místní správy	566 415	190 708	33,7
Příspěvky DSO a ostatní rezervy	33 738	13 208	39,1
Pojištění a daně	188 352	184 664	98,0
CELKEM	14 622 505	3 494 853	23,9
Výsledek hospodaření		- 552 551	

Několik informací závěr.

Ohledně projektu vodovodu vám můžu sdělit, že již máme vyjádření všech vlastníků pozemků ohledně plánovaných řadů jak v Bohdašíně tak i ve Vanovce. Schází několik vyjádření ohledně přípojek, avšak to nám nebrání v pokračování projektu. Projektová dokumentace je hotová a byla předána ke schvalovacímu procesu na jednotlivé úřady. Koncem léta, případně na podzim bude prováděn geologický průzkum. Tento bude obnášet vykopání cca 12-ti sond v Bohdašíně a 5-ti sond ve Vanovce. Případní majitelé dotčených pozemků budou o této činnosti předem informováni. Průzkum je nutný pro stanovení stupně těžitelnosti při provádění výkopových prací. Na stanovení těchto stupňů je též závislá příprava rozpočtu.

Dále bych Vás chtěl informovat, že obec zamýšlí případnou spolupráci s hasiči ohledně sbírky na pomoc obcím postižených při posledních mimořádných klimatických událostech. Možná půjde provézt sbírku od Vás i od obce prostřednictvím Sdružení místních samospráv, avšak čekáme na vyjádření krajského úřadu. Darované prostředky by touto cestou byli poskytnuty přímo postiženým obcím, bez dalšího prostředníka. O dalším postupu ohledně této pomoci budete informováni.

Napsal: Starosta obce, Josef Černý

Letošní svátek maminek, babiček, prababiček se kvůli opětovnému omezení s Covid-19 nekonal. Ale po loňských kladných ohlasech jsme se rozhodly nápad zopakovat. Paní Lída Kačerová obstarala kytky, Hanka Matějčková vyrobila lucerničky a v neděli 16. května jsme vše rozvezli před

vchody domů žen, které chodily pravidelně. Doufám, že jsme i letos udělali aspoň trochu radosti a vykouzlili úsměv na tváři.

V červnu, jako každý rok se slavil dětský den. V sobotu 5. června se za hasičskou zbrojnicí sešly děti místní i přespolní, aby si užily odpoledne. Počasí ze začátku moc nepřálo, ale pak se umoudřilo a všichni si to užili. Zahájení bylo pod přístřeškem, protože se rozpršelo. Ale i tak děti zvládly soutěže, jako házení míčků do šaškovi pusy, chytání rybek a hru „škatule, škatule hýbejte se“ v provedení s papíry na zemi, ne s židlemi. Této disciplíny se zúčastnily i maminky. Pak se sluníčko zase vrátilo na nebe a skupina dětí v závěsu s maminkami šla hrát šipkovanou. Děti cestou plnily úkoly a po označené cestě mašlemi se dostaly zpět k hasičárně, kde našly obří krabice plyšových hraček. Každé dítě si vybralo svého plyšáčka a mohly se přemístit k hospodě, kde na ně čekalo překvapení v podobě loutkového divadla z Jaroměře. Pán zahrál pohádku „Šipková Růženka“. Hrál to tak poutavým způsobem, že i dospěláci koukali a ani nedutali. Kdo z dětí chtěl, tak si mohl loutky prohlédnout. Nesmělo chybět opékání špekáčků a opičí dráha se střelbou ze vzduchovky na hřišti. Letos se děti místo koní povozily na mini motorce a mini čtyřkolce. Samozřejmě to museli vyzkoušet i dospěláci. :-D A hřeb pozdního odpoledne byla hasičská pěna, kterou si užily děti i dospěláci. Myslím si, že nakonec od pěny byli všichni, kdo na dětském dnu byli... :-D Při odchodu dostalo každé dítě balíček se sladkostmi a malou hračkou. Děkuji obci Bohdašín a hasičům za finanční podporu a všem co se podíleli na organizaci za pomoc.

Napsala: Jana Petru

Léto je roční období mezi jarem a podzimem. Nastává v mírných a polárních oblastech, v jinou dobu na severní a jižní polokouli. V různých oborech je definováno různě. Astronomické léto začíná letním slunovratem a končí podzimní rovnodenností. V meteorologii je za léto označováno období měsíců června, července a srpna na severní polokouli a měsíců prosince, ledna a února na jižní polokouli. V některých zemích (na severní polokouli) připadá první letní den na období okolo 1. června či 21. června (záleží na tom, jestli se bere meteorologický nebo astronomický začátek). Na léto je často nahlíženo jako na období s nejdelšími (a nejteplejšími) dny, kdy Slunce svítí většinu dne a stmívání trvá velmi dlouho.

Astronomické léto na severní polokouli nastává s červnovým slunovratem, tedy v okamžiku, kdy se Slunce na své zdánlivé pouti po obloze dostane nejseverněji. Obvykle se Slunce do těchto míst dostane okolo 21. června. Na jižní polokouli nastává v okamžiku, kdy se Slunce na své zdánlivé pouti po obloze dostane nejjižněji, což se obvykle stává okolo 21. prosince.

Zajímavosti

V blízkosti severního pólu je v tomto období polární den, kdy je slunce stále na obloze a nezapadá za obzor, naopak v oblasti jižního pólu je v tutéž dobu polární noc.

V mnoha zemích jsou po značnou část léta školní prázdniny. To je většinou historicky dáváno do souvislosti s tím, že děti dříve musely pomáhat se sklizní obilí, a tedy nemohly v tomto období chodit do školy.

V létě většinou trávíme hodně času venku, užíváme si teplo, na zahrádce a při grilování.

Je to čas koupání, opalování, čas dovolených.

Tak proto si užívejme sluníčka.

Zpracovala: Radka Gottwaldová

Školní rok

Končí asi nejdívnější školní rok za celou dobu (31 let) co ve školství dělám. Doufám, že snad už příští školní rok bude konečně zase normální. Moc bych si to přála a přála bych to i všem učitelkám a učitelům a hlavně dětem. Četla jsem nějaký článek na netu, jak se ten covidový školní rok podepsal na psychice dětí, na znalostech i na pohybových dovednostech a fyzické zdatnosti. Také, že spousta dětí hodně přibrala. Není se co divit, když čas trávily před monitorem, měly zrušeny sportovní i jiné kroužky, školní tělocviky a vůbec. Co se týká distanční výuky, můj názor je, že paní učitelky (aspoň u nás ve škole) se opravdu snažily, hodiny měly zajímavé, využívaly moderní technologie (např. whiteboardy a různé výukové programy na netu). Něco jiného je přístup žáků. Děti na prvním stupni se opravdu snažily, zapojovaly. Na druhém stupni to bylo horší, tam už se jim často nechtělo a vymlouvaly se na rozbitý mikrofon, zaseklou techniku apod. No, to teď nebudu řešit. Každopádně všichni jsme byli rádi, my učitelé i děti, když jsme se konečně setkali ve škole. Všem se nám už stýskalo.

Slyšela jsem docela dobrý vtíp, že díky lockdownu se děti těší na učitelky, učitelky se těší na děti a všichni se těšíme k volbám.

Proč ale píšu tento článek? Chci napsat něco veselého, optimistického, když je snad to nejhorší za námi a tak jsem se rozhodla napsat nějaké veselé školní perličky. Tentokrát ne z mé dlouholeté praxe, ale vybrané z netu. Začnu tím, jak jsem i já byla potrefená husa. Četla jsem diskuzi, která začínala slovy: "Taky jste jako děti nevěděli, co je okybača?" Nechápala jsem, tak jsem četla dál a dozvěděla se, že dotyčná ze slov černooký bača ovečky zatáčí si odvodila slovo okybača. A celé dětství si myslela, že je to nějaké slovo. A rozvinula se diskuze. Dost lidí taky mělo okybaču. A další - písnička Slunce šlo spát za hromád/ku klád/. Dotyčný zas nechápal, co je slovo kuklát. Pak známé - políbil lem roucha jeho - slovo lemrouch. Nebo Mach a Šebestová - žirafy či krabice - dost lidí mělo žirafičí krabice. Písnička - Už mě koně vyvádějí - slovo měkoň. Písnička - Vstávej milá hore - děti se ptají co je to láhor.

No abych se dostala k sobě. Tak jsem četla diskuzi a dost jsem se bavila, než jsem došla k písničce z Noci na Karlštejně, kde Miloš Kopecký zpívá : Kdypak tetřevi hon s lovci prohrají? Když tokají... No přiznám se, že až do svých skoro 55 let jsem žila v domnění, že existují tetřevi honzlovci chacha. Ale nejsem sama, přiznalo se k tomu hodně lidí.

Těch písniček je víc, třeba Nad Tatrou sa blýska hromy divo bijú - dotyčná myslela, že Divobijové jsou bojovný národ.

A další perly ze školních lavic: Karel Havlíček Borovský napsal Král Larva. Po Jageloncích u nás vládli Hamburgrové. Miguel Servantes napsal Don Kujon , v podání jiného žáka Don Kojot. Jeden student na maturitě z ruštiny prohlásil, že Gorkij byl velký aligátor a pracoval v igelitě. Když si chtěl napravit renomé rozbořem díla Anna Karenina, uzavřel svůj monolog v ruštině větou: Oná skočila pod vólok. Učitel říká: " Uveď tři místa husitských bitev. " Odpověď žáka: " V lese, na hradě, na louce." Perlička ze střední: Žáci si měli zapamatovat hru Voskovce a Wericha: Peníze nebo život. Mnemotechnická pomůcka byla- Co řekneš, když chceš vykrást benzinku? Žákyně pak u tabule tvrdila, že napsali hru Ruce vzhůru. Otázka v devítce: Co byla studená válka? Odpověď - no jak furt bojovali ve sněhu.

Na románu Václava Kaplického mě zaujalo hlavně to, že na čarodějnici funguje takový to běžný náčiní, jako je kladivo. Jedna žákyně na otázku, který generál osvobodil Plzeň odpověděla, že generál Laudon. Otázka: Proč svolal francouzský král roku 1789 generální stavy? No, asi si chtěl pokecat.

Církev prohlásila Janu z Arku za blahospálenou. Vesmírné těleso je hemeroid. Co je to hydroplán? - no to je plán, kolik mám vypít vody. Co se stalo roku 1212? Odpověď Zlatá bulva sicilská. H₂O je oxid vodnatý. Co je základní stavební jednotkou hmoty? Přece cihla. Co se stalo roku 1415? Odpověď - upálení Krista.

No pro dnešek stačilo, ale toto téma je nevyčerpatelné.

Napsala: Hanka Matějčková

JAK SPRÁVNĚ TŘÍDIT ODPAD A PROČ?

V minulém čísle jsem psala o odpadu, kam by se opravdu házet neměl. Tak jsem se rozhodla napsat něco o třídění odpadu. Už se mi párkrát stalo při službě u kontejneru, že jste se mě ptali, kam máte to či ono hodit? A proč tedy třídít? Tříděním odpadů pomáháme šetřit primární zdroje surovin, energie a životní prostředí. Pokud odpady správně třídíme, už při jejich vzniku umožňujeme jejich další využití a recyklaci.

PAPÍR ANO: časopisy, noviny, sešity, krabice (prosím sešlapat, ať nezabírají zbytečně místo), papírové obaly, cokoliv z lepenky, nebo knihy (bez vazby, pouze vnitřky). Obálky s fóliovými okýnky sem můžete také

vhazovat, zpracovatelé si s tím umí poradit. Bublínkové obálky vhazujeme pouze bez plastového vnitřku! Nevadí papír s kancelářskými sponkami. Ty se během zpracování samy oddělí.

NE: Do modrého kontejneru nepatří uhlový, mastný, promáčený nebo jakkoliv znečištěný papír. Tyto materiály nelze už nadále recyklovat. **POZOR** nepatří sem papírové dutinky či papírové utěrky a ubrousky. Ty vhazujte do komunálního odpadu.

PLASTY ANO: fólie, sáčky, plastové tašky, sešlápnuté PET láhve včetně víčka a etikety, obaly od pracích, čistících a kosmetických přípravků, kelímky od jogurtů (není nutné vymývat), mléčných výrobků, balící fólie od spotřebního zboží, obaly od CD disků a další výrobky z plastů, pěnový polystyren sem vhazujeme v menších kusech.

NE: Mastné obaly se zbytky potravin nebo čistících přípravků, obaly od žíravín, barev a jiných nebezpečných látek, podlahové krytiny nebo novodurové trubky.

SKLO ANO: barevné sklo, například lahve od vína, alkoholických i nealkoholických nápojů, tabulové sklo z oken a ze dveří, sklo čiré, tedy sklenice od kečupů, marmelád či zavařenin a rozbité skleničky. (ve městech mají kontejnery na sklo dva. Zelený na barevné sklo a bílý na čiré sklo.)

NE: keramika a porcelán, autosklo, zrcadla nebo třeba drátované sklo, zlacená a pokovená skla.

PLECH a ŽELEZO: plechovky od potravin, nápojové plechovky – vše zmáčknout či sešlápnout, ostatní kovové předměty

SMĚSNÝ ODPAD ANO: keramika, porcelán, zbytky potravin, dětské plenky a hygienické potřeby, silně zašpiněné obaly od jídla, studený popel

NE: bio odpad ze záhrádky – na ten je speciální kontejner

NEBEZPEČNÝ ODPAD: jezdí si pro něho firma 2x do roka (střádat doma a pak přivést v určený den)

TŘÍDTE ODPAD, MÁ TO SMYSL. DĚKUJEME

zpracovala: Jana Petru

Babička – k zamyšlení

Jednou večer si babička s vnukem povídala o současném životě...Najednou se vnuk zeptá babičky:

"Babi, kolik vlastně ti je let?"

Babička se zamyslí, pak si přitáhne vnoučka k sobě a začne mu odpovídat:

"No, než bych ti měla jen říct roky, raději se ti to pokusím vysvětlit.

Tak poslouvej..."

Narodila jsem se před televizí, kopírkou, kontaktními čočkami, antikoncepčními pilulkami.

Nebyly policejní radary, kreditní karty, laserové paprsky.

Ještě nevynalezli klimatizaci, ani sušičky, oblečení se vypralo a pověsilo na čerstvý vzduch, aby uschlo.

Člověk nebyl na Měsíci, neexistovala trysková letadla.

Vdala jsem se za tvého dědečka, žili jsme spolu, v každé rodině byla maminka a táta.

Muži ještě nenosili náušnice.

Narodila jsem se před počítači, paralelním studiem a skupinovou terapií.

Lidé nechodili na preventivní prohlídky, nýbrž je lékař dle potřeby posílal na krev a moč.

Dokud mi nebylo osmnáct let, oslovovala jsem každého muže 'Pane' a ženu 'Paní' nebo 'Slečno'.

Když v té době žena nastoupila do tramvaje nebo do autobusu, děti a mladí lidé se snažili, aby jí uvolnili místo. A pokud byla těhotná, doprovázeli ji k sedadlu.

Na schodech se ženám přenechávala strana u zábradlí, nastupovaly do výtahu jako první.

Muži nikdy nezdravili ženu, aniž by přitom nevstali, pokud v okamžiku, když vstoupila, seděli.

V té době vstávali od stolu pokaždé, když vstala žena, i kdyby to bylo pouze na okamžik.

Muži ženám otevírali dveře a pomáhali při odkládání kabátů.

Dívky znamenaly pro svou rodinu čest. Učili nás rozlišovat dobré a špatné.

Vážný vztah tehdy znamenal, že máme dobré vztahy s našimi bratry a sestrami a dalšími vzdálenými a blízkými příbuznými a přáteli.

Neznali jsme bezdrátové telefony, nemluvě o mobilech. Neposlouchali jsme stereo nahrávky, FM rádio, kazety, CD, DVD a neměli jsme elektronické psací stroje, počítače, notebooky. Slovo notebook znamenalo sešit.

Hodinky jsme natahovali každý den. Nic nebylo digitální, ani hodinky, domácí spotřebiče neměly světelné displeje.

Když už mluvíme o strojích, nebyly ani bankomaty, mikrovlnné trouby, budíky s rádiem. Nemluvě o videorekordérech a videokamerách apod...

Neexistovaly digitální ani barevné fotografie, jen černobílé a na jejich vyvolání se čekalo nejméně tři dny.

Made in Korea či vyrobeno v Číně nebo v Thajsku tady neexistovalo.

Neslyšeli jsme o "pizza", McDonaldu nebo o instantní kávě.

V obchodě bylo možné koupit něco za 25 až 50 haléřů.

V mé době byla tráva něčím, co jsme kosili a sušili, nekouřili!

Tak, kluku, a teď mi řekni, kolik si myslíš, že je mi let."

"Ale babi... to přeci není možný, aby ti bylo víc než dvě stě?", odpověděl vnuk.

"Ale ne, miláčku," odpověděla s úsměvem babička, "je mi pouze třiasedmdesát"

Tohle je pravda pravdoucí a já jsem sice trochu smutná, ale i dost pyšná na to, co jsem se musela naučit a zvládnout. I když neovládám z nových technologií vše a stále se vyptávám těch mladých, kteří se mnou někdy nechtějí mít trpělivost.

Ale já na rozdíl od nich umím věci, které se oni už nikdy nenaučí.

článek z internetu

Tento článek byl otištěn v Dobrušském zpravodaji. Použili jsme ho, protože se v něm píše o Mádrových z našeho Bohdašína.

Poutní místo Dřízna je díky Přepychám čím dál přitažlivější. Nebývale velký počet lidí, kteří se v neděli 9. května odpoledne vpravili do údolí Dřízna u Přepych, dával tušit, že se zde děje něco mimořádného. A byla to pravda. Konalo se zde setkání na počest zakladatele

známého poutního místa s kaplí P. Marie Lurdské a křížové cesty, velice osvíceného muže P. Aloise Mádra, který se narodil před kulatými 170 lety v nedalekém Bohdašíně. Právě on vtisknul v závěru 19. století Dříznům nezaměnitelné kouzlo genia loci jak pro věřící, tak pro lidi bez víry. V podstatě jediný člověk financoval většinu nákladů (3328 zlatých 72 krejcarů na kapli a 2000 zlatých na křížovou cestu) a tím nádherný kout bohatý na vodní prameny ještě víc pozvedl na významu. Květnovou slavnost celebroid biskup královéhradecký - Mons. Jan Vokál za přítomnosti zástupců farnosti. Pozvání k účasti přijal také Ing. arch. Josef Mádr, potomek bratra Aloise Mádra z pátého pokolení. Součástí akce bylo i požehnání vloni stylově opravené kapli, jejíž náročnou obnovu v hodnotě téměř 1,2 milionu korun zajistilo díky podpoře Ministerstva pro místní rozvoj a Královéhradeckého kraje vedení obce v čele se starostkou Zdeňkou Seidelovou. Původní podobu podle staré pohlednice z roku 1925 však začala obec vracet této mimořádné lokalitě již několik let předtím. Upraven byl terén v okolí kaple, vysázena nová zeleň, rozbahněné části zpevněny šterkem a opraveny cesty. U studánky Křížovka zdobí od té doby prostranství nově instalovaná dřevorezba, jejímž autorem je zdejší řezbář Radek Křivka. A protože v Přepychách nedělají nic napůl, nezapomněli ani na renovaci hrobu pátera Mádra, který se dožil pouhých 41 let a je pochován na starém hřbitově u kostela sv. Prokopa. „Obnovu místa posledního odpočinku této osobnosti

podpořily Přepychy 10 tisíce korun, více než 35 tisíc věnovali naši občané," připomněla Zdeňka Seidelová. Kytice červených růží na hrobě pak vyjádřila poděkování vzácné osobnosti, jež toho pro Přepychy stihla vykonat tolik, že se nesmazatelným způsobem navždy zapsala do zdejších dějin. Bohatý Mádrův život nyní navíc mapuje čerstvě vydaný almanach nazvaný Tré vzácných drahokamů. Alois Mádr by měl určitě radost, že poutní místo s jeho „podpisem“ začalo po období totalitního temna zase vzkvétat do krásy a stále víc láká k návštěvě nejen v době mší. Pohled na kapli se zářící modrobílou fasádou pod stejně modrou oblohou a neopakovatelná atmosféra Dřízen přitahují turisty ze široka daleka.

Čerpáno z Dobrušského zpravodaje

Loni jsem Vám psala rady, jak se zbavit slimáků. Letos jsem si připravila článek o mšicích.

Mšice napadají snad všechny pěstované kulturní rostliny. Nejvíce škodí brzy na jaře a počátkem léta. Sáním deformují a krotí listy, které ztrácejí schopnost asimilace a rostliny proto nejprve zpomalují a posléze zcela zastavují růst.

Jak to, že se tak rychle množí? V průběhu léta ale činnost ustává a kolonie se začínají zmenšovat, což znamená, že se mšice stěhují na další hostitele. Tito živočichové totiž střídají způsob rozmnožování. Říká se tomu rodozměna a znamená to, že větší část roku se mšice množí partenogeneticky, tedy bez oplození, a na podzim se pak objevuje oboupohlavní generace, jejíž jedinci se páří. Partenogenezi často doprovází živorodost, což vysvětluje, proč se v příhodných podmínkách mšice tak rychle množí.

Střídání hostitelů - vývoj mšic je poměrně komplikovaný. Řada druhů při něm pravidelně střídá primární (většinou dřeviny) a sekundárních (převážně byliny) hostitelské rostliny. Nenechme se proto uchláchnout zjištěním, že mšice jsou najednou pryč. Nejsou, jen se jinde připravují na zimu. Množství zimujících vajíček tedy můžeme účinně redukovat předjarními postřiky na správných rostlinách, čímž výrazně omezíme počet dospělců, kteří by pak migrovali.

Přírodní způsoby likvidace mšic

1. Při menšinovém napadení mšicemi lze hmyz fyzicky odstranit z vašich rostlin. **Otřete či odštipněte škůdce ze stonků a listů.**
2. **Proudem vody** omyjete mšice z rostlin.
3. **Postřiky:**
 - a) **mýdlový** - zředte několik polévkových lžic prostředku na mytí nádobí nebo tekutého mýdla v malém kbelíku vlažné vody a použijte houbu nebo rozprašovací láhev na aplikaci směsi na rostliny. Při kontaktu **postřik**, díky mýdлу, **rozpuští voskovitý ochranný povlak z těla mšice, dehydruje a zabije hmyz**, aniž by poškodil rostlinu. Nezapomeňte také ošetřit spodní stranu listů, kde se mohou skrývat vajíčka a larvy! Je důležité poznamenat, že **většina mýdel bude zabíjet i prospěšný hmyz**. Dávejte pozor při použití této léčby na vaše rostliny, protože zabíjení populací přírodního lovců mšic, jako jsou berušky, pestřenky a síťokřídlovce nechá dveře široce otevřené pro nové kolonie mšic.
 - b) Smíchejte obyčejné **polotučné mléko** s vodou v poměru 1:1 a zkuste rostliny postříkat. Druhý den si zkontrolujte výsledek svého pokusu, což ostatně platí

i pro ostatní postřiky. Je též dobré po použití konkrétního postřiku druhý den rostliny opláchnout čistou vodou. Jestli je to třeba a nebo ne, uvidíte sami podle stavu rostlin po konkrétním postřiku.

- c) **Česneková voda** - říká se, že právě česnek mšicím nevoní. Rozmačkejte pár stroužků česneku do sklenice s vodou, důkladně rozmíchejte a vyzkoušejte. Pokud to zabere, můžete si přípravku vyrobit větší množství, což ostatně platí pro všechny zde uváděné triky. Opravdu nemá smysl udělat bez vyzkoušení roztok z kilogramu česneku, dvaceti litrů mléka a podobně. Zabere-li česneková voda, budete hledat, kde mají česnek nejlevnější.
- d) **Kopřivová jícha** je stará známá klasika, navíc jde o výborné hnojivo. Přidat však lze i spoustu jiných bylin. A jaký je rozdíl mezi jíchou a nálevem? Jícha zraje minimálně 3 až 5 týdnů, zatímco nálev si vyrobíme tak, že čerstvě utržené byliny zalijeme horkou či studenou vodou, necháme louhovat pár hodin a hlavně vystydnout. Horká voda by rostlinám opravdu nepomohla. Z dalších bylin můžeme ke kopřivám přidat například pelyněk. Ten by prý měl na mšice fungovat také.
- e) **Tabákový nálev** - další rostlinou, která by mohla na mšice účinkovat, by mohl být tabák. Menší množství tabáku zalijte vroucí vodou a nechte vychladnout. Směs poté aplikujeme přecezenou rozprašovačem na mšicemi napadené rostliny.
- f) **Rajčatový nálev** - jejich listy obsahující alkaloidy hubící účinně hmyz. Najemno nasekáme rajčatové listy necháme přes noc namočené ve studené vodě, horkou bychom alkaloidy v listech poškodili. Druhý den ráno či odpoledne přecedíme, případně můžeme přidat i trochu nastrohaného mýdla. To pořádně rozmícháme a postřik můžeme aplikovat. Množství nasekaných listů odpovídá úměrně množství vody, koncentraci roztoku prostě vyzkoušejte. Mýdlo použijte „to s jelenem,“ navíc je vlastně můžeme přidat do jakéhokoli z uvedených přípravků.

- 4. **Kávová sedlina** - (lógr) je posledním námi předkládaným zástupcem rostlinné říše. Stačí ji prý přisypat k rostlině do květináče či na záhon. Bude to fungovat? V každém případě ji můžeme přidávat i do kompostu, je tedy ekologická a půdě neuškodí.
- 5. **Zaveďte nové nebo posilte stávající populace predátorského hmyzu** a do oblastí zamořených mšicemi. Nejznámějším z nich je beruška, která se může zakoupit hromadně od většiny dodavatelů zahradnického a zemědělského vybavení. Svým apetitem jsou známé **pestřenky a síťokřídlovci**. Pestřenky si **přitáhnou do své zahrady přirozeně** a to výsadbou voňavých bylin, jako je česnek, šanta a oregano. Můžete také pěstovat bylinky, jako je jetel, máta, kopr, fenykl, které přirozeně přitahují berušky a síťokřídlovce.
- 6. Další metodou přirozené kontroly mšic je **podpořit hnízdění ptáků**, jako jsou například pipíšky a sýkorky, ve vaší zahradě. Nejlepším způsobem, jak je přilákat, je **nabídnout jim potravu a místo na hnízdění**. Tito ptáci dávají přednost hnízdění v malých stromech a květnatých keřích, které poskytují dobrý kryt. Zkuste vysadit hortenzie, Abel a jiné keře s hustým listím, ve kterém se mohou ptáci skrývat před dravci. Stálezelené keře a stromy jako například buxusy jsou také vynikající volbou pro přilákání ptáků, jejichž kořisti jsou mšice. Malé ptačí budky speciálně navrženy pro tyto druhy jsou další skvělou volbou. I když se to může zdát kontraproduktivní, vyložte krmítko určené pro malé ptáky a naplňte ho semeny, které je přitahují. Slunečnicová

semínka, ořechy a lněná semínka jsou všechno dobré volby. **Ptáci, kteří přicházejí pro semínka, s největší pravděpodobností zůstanou na večeri u vašich mšic!**

7. Mšice **nemají rády organické sloučeniny, které dávají cibuli a česneku jejich aroma.** Pěstujte je ve vaší zahradě, abyste odradily mšice od toho, aby se v ní usadily.

Přeji Vám pevné nervy při boji s mšicemi.

Připravila: Jana Petru
(čerpáno z internetu)

Letní povídání o filmech a cestování

Jelikož se až donedávna nemohlo ještě moc cestovat, tak vlastně z mnoha důvodů nemám moc o čem psát. Přesto jsem byla na dvou krátkých, ale super výletech. První výlet jsme si udělali s mým synem a jeho přítelkyní a to do Zoo Dvůr Králové. Leoš tam byl naposledy jako dítě a Tereška nikdy. Já tam také byla naposledy asi právě s Leošem. Možná tam někdo jezdíte pravidelně a někdo tam možná stejně jako já léta nebyl. Byla jsem velice překvapená, jak se Zoo za ta léta změnila k lepšímu. Já totiž odjakživa litovala zvířata v kleci. Teď jsem najednou zjistila, že zvířata mají krásné velké výběhy, což mne potěšilo. Celá Zoo vypadá jako Afrika, jsou tam domorodé vesnice, dokonce tam je i kousek takové té špinavé čtvrti pro chudé, roste tam africká farma. Jeli jsme i na Safari a tam je to opravdu nádherné. Jedna historka ze Safari. Proti autobusu se hnala velká kráva s obrovským rohamem a bučela. Těsně před autobusem uhnula a hnala se s bučením dál. A řidič povídá: " To ona hledá tele, před pár dny se jí narodilo a asi ho někde teď zapomněla." Dali jsme si africké jídlo a v té domorodé vesnici v bistro s názvem Africká máma. Obsluhovaly černošky. Jídlo bylo moc dobré. Co mne těší, že Zoo Dvůr Králové vrací zvířata zpátky do Afriky. Podílejte se na záchraně ohrožených druhů. Doporučuji...

Druhý výlet byl s družinou a to do Hvězdárny Hradec Králové. Byla jsem tam podruhé v životě a také po letech. Byla jsem nadšená celým tříhodinovým programem pro naše děti. Byli jsme v kupoli dívat se na slunce, na terase, na interaktivní výstavě a nakonec v planetáriu, kde to bylo také velice zajímavé. Vlastně jsme se virtuálně proletěli vesmírem až na Saturn. Dozvěděli jsme se hodně o hvězdách a planetách a vůbec o vesmíru. Od hvězdárny vede planetární naučná stezka, kdy jdete od Slunce, které je před hvězdárnou, po všech dalších planetách, které jsou velikostně ke Slunci a vzdálené tak, jak je to ve skutečnosti - samozřejmě v příslušném měřítku. Tak jako mapy. Takže třeba Merkur je blízko a je veliký jako špendlíková hlavička a třeba Neptun je vzdálený asi tři čtyři kilometry od hvězdárny. Stezka stojí za to a vede hezkou krajinou.

V další části článku bych chtěla třeba doporučit pár filmů, které mne zaujaly. Asi je znáte, ale kdyby ne... Jinak nejsem znalec, ani netrávím hodiny před obrazovkou či monitorem, ani na to nemám čas. Ale občas mne něco opravdu dostane. Takže pokud neznáte film *Výchozí bod* - doporučuji. Je to o vědci, který se zabývá zkoumáním lidských očí a děj je hodně dramatický a překvapivý. Více neprozradím. Dál dvě klasiky, to snad zná každý a pokud ne, má mezery ve vzdělání - jak se říká. Tyto dva filmy bývají na prvních dvou místech v hodnocení nejlepších filmů. Je to *Vykoupení z věznice Shawshank* - o nevinném vězni a jeho útěku - také více neprozradím. Druhý film je moje srdeční záležitost a to je *Forest Gump*. Kdo zná, nemusím více říkat, kdo nezná, podívejte se

na excelentní výkon Toma Hankse v roli prostáčka, který byl u všeho a všude. Dál, kdo jste neviděl film Stoletý stařík, který vylezl z okna a zmizel, také doporučuju. Občas ten film byl tak absurdní, ale stojí za vidění. Další moje srdcovka je film Pošli to dál. Tam dá učitel dětem úkol, jak by zlepšili svět. Jeden žák vymyslí to, že když pomůže třem lidem a ti lidé zase každý třem lidem a ti lidé zase dalším třem lidem, takže se svět zlepší. A víc neprozradím. Je to starší film, ale stojí opravdu za to. A ještě doporučím nádherný film I dva jsou rodina. Pro dnešek dost, příště mohu doporučit další, nebo můžete doporučit něco vy, ráda se nechám inspirovat.

Přeji krásné a pohodové léto.

Napsala: Hanka Matějčková

V třetím čtvrtletí letošního roku oslaví významné životní výročí naši spoluobčané:

10. července	paní Anna Častorálová	Rokole	90 let
15. července	pan Jan Škoda	Bohdašín	70 let
21. července	paní Věra Hrnčířová	Bohdašín	60 let
25. července	pan Bohuslav Štěpán	Bohdašín	92 let
27. července	paní Miluše Křištofová	Rokole	95 let
27. července	paní Marta Čermáková	Rokole	91 let
31. července	paní Božena Mádrová	Bohdašín	88 let
7. srpna	pan Gerhard Mach	Bohdašín	81 let
14. srpna	pan Vladimír Janeček	Vanovka	75 let
16. srpna	pan František Dyntar	Bohdašín	85let
20. srpna	paní Jana Svobodová	Rokole	88 let
23. srpna	paní Miroslava Linhartová	Bohdašín	70 let
25. září	paní Olga Fašková	Vanovka	70 let

Všem oslavencům přejeme všechno nejlepší, hlavně hodně zdraví a spokojenosti.

Jana Petru

**Přejeme všem občanům Bohdašína, Rokole, Vanovky i
Bydla krásné léto, dobrou náladu a hlavně pevné zdraví.
Redakce**

Toto číslo bylo vydáno 22. 7. 2021 v počtu 100 ks.

Vaše příspěvky, postřehy a náměty do dalších novin můžete odevzdávat na OÚ, nebo na e-mail:
petru.jana.29@seznam.cz.